

ПОЗОРИШНЕ НОВИНЕ

www.narodnopoziroiste.rs

Издаје Народно позориште у Београду

Александар Поповић
БЕЛА КАФА

у режији Милана Нешковића

Премијера 4. маја 2015.

ПРЕМИЈЕРА У ДРАМИ, МЕЂУНАРОДНИ ДАН БАЛЕТА, СВЕТСКИ ДАН ОПЕРЕ...

Повратак Александра Поповића

После тачно две деценије, на репертоар Дrame се враћа један од најзначајнијих српских драмских стваралаца XX века, Александар Аца Поповић. Почетком деведесетих година, Поповићев „Развојни пут Боре Шнајдера“ је проглашен за најбољи домаћи драмски текст написан прошлог столећа и тим поводом је овај ко-

мад, са великим успехом, на Велику сцену Народног позоришта поставио тада млади Кокан Младеновић (премијера је била 31. јануара 1995). Овога пута, такође млади редитељ Милан Нешковић, припрема Поповићеву „Бела кафа“. Драматург представе је Молина Удовички Фотез (редитељ и драматург су и аутори адаптације текста), сценограф Весна Поповић, костимограф Марина Вукасовић

Меденица, композитор Ања Ђорђевић, сценски говор поставља Радован Кнежевић а сценски покрет Тајјана Поповић, док дизајн звука потписује Владимир Петричевић. Улоге тумаче Бранко Видаковић (Момчило Јабучило), Олга Одановић (Мајка Јања), Павле Јеринић (Дели Јова), Вања Ејдус (Црква Ружица), Ненад Стојменовић (Срђа Злопogleђа) и Нада Шаргин (Зора Шишарка). Премијера је заказана

за понедељак, 4. мај 2015. на Сцени „Раша Плаовић“.

Пре и после овог драмског догађаја, балетски и оперски ансамбл Народног позоришта обележавају два значајна датума – 29. април, Међународни дан игре, када ће у Сава центру бити одигран „Дон Кихот“ са гостујућим балетским паром (више на стр. 2), те 8. мај, Светски дан опере, када ће на Великој сцени солисти, Хор и Оркестар

Опере извести своју најновију представу, „Меланхолични снови грофа Саве Владиславића“ Светислава Божића, под диригентском управом маистра Ђорђа Павловића, у режији Александра Николића.

Р. П. Н.

„Слика Доријана Греја“, премијера

ПОЗОРИШНЕ
НОВИНЕ

Вечерње
НОВОСТИ

ПОПУСТ

ПРИ КУПОВИНИ КАРТЕ

20%

YUGOROSGAZ

ВЕЛИКИ ЈУБИЛЕЈ

Милица Зајцев, критичарка уметничке Мигре, стална сарадница Позоришних новина, обележава несвакидашњи јубилеј – 60 година рада! У организацији Удружења балетских уметника Србије, 28. маја 2015. у 13 сати ће у Фоајеу II галерије Народне позоришта бити уприличена ова јединствена прослава.

Р.П.Н.

НУШИЋ „ПОСЛАНИКУ“

Нушићев „Народни посланик“, у режији Саше Габрића и продукцији Народне позоришта у Београду, победник је овогодишњег Фестивала „Нушићеви дани“ у Смедереву, према једногласној одлуци жири у којем су били глумци Рада Ђурићин и Божидар Стошић и професор књижевности из Смедерева Драгослав Мандић. Почетком месеца, на Глумачким свечаностима „Миливоје Живановић“ у Пожаревцу, који су ове године одржани јубиларни 20. пут, Народне позориште се представило још једним Нушићевим комадом – „Књига друга“, у режији Анђелке Николић. Стручни жири, у којем су били драмска уметница Ђурђија Цветић и театролози Милован Здравковић и Петар Зеџ, доделио је Нели Михаиловић Награду за глумицу вечери, за улогу Рајне Малетић Долске.

М. Б.

МОДА И ОПЕРА

Модна ревија прослављеног италијанског модног креатора, дизајнера и костимографа Рената Балестре, под називом „Мода и опера“, у организацији Модне агенције „Фабрика“ и компаније „Телегруп“, одржана је у петак 24. априла на Великој сцени. У оквиру програма, који је отворила првакиња

Опере Народне позоришта у Београду Јадранка Јовановић, приказано је око 160 модела. Ревиија је била састављена из неколико делова и обухватила је сегмент посвећен оперској музици, изложбу костима из Росинијеве опере „Пепељуга“, светску премијеру Балестрине најновије колекције, као и ретроспективу целе његове каријере, од седамдесетих година прошлог века до данас. Да подсетимо, Балестра – икона модне индустрије, у нашој националној Опери дизајнирао је костиме за поменути „Пепељугу“, која је под управом маистра Дејана Савића, у режији Јагоша Марковића и са Јадранком Јовановић у насловној улози, премијерно изведена 17. октобра 1998.

М. Б.

КОНЦЕРТИ ОПЕРЕ

Концерт Оркестра Опере Народне позоришта под називом „Без певања, молим“, биће одржан у среду 20. маја на Великој сцени. У оквиру програма „Од Чимарозе до Пјачоле“, публика ће бити у прилици да ужива у бројним нумерама великих светских композитора, а посебан куриозитет представља чињеница што ће се том приликом неки од чланова Оркестра први пут представити као солисти. За диригентским пултом ће се смењивати Ана Зорана Брајовић, Ђорђе Павловић, Стефан Зекић и гошћа из Бањалуке, Ванеса Кременовић. Крајем месеца, 31. маја у 12 часова, такође на Великој сцени, биће приређен хуманитарни концерт поводом Светског дана детета. Под диригентским управама Весне Шоуц и Ане Зоране Брајовић, наступиће прваци и солисти Опере Јадранка Јовановић, Сузана Шувачковић Савић, Александра Ангелов, Снежана Савичић Секулић, Дејан Максимовић, Владимир Андрић, Драгољуб Бајић, Дарко Ђорђевић, Драгутин Матић и солиста Опере СНП-а, Небојша Бабић. У програму ће учествовати и драмски уметници Иван Босиљчић и Бранислав Томашевић, као и Дечји хор „Хориславци“. Реприза концерта, који ће бити организован у сарадњи са Националним удружењем родитеља деце оболеле од рака (НУРДОР), биће одржана следеће вечери, 1. јуна у 19 часова.

М. Б.

МЕЂУНАРОДНИ ДАН ИГРЕ У САВА ЦЕНТРУ

Дон Кихот са гостима

У балетској представи „Дон Кихот“ на музику Лудвига

Минкуса која ће вечерас бити изведена у Великој дворани Центра „Сава“, у улози Китри гостује примабалерина Националног балета из Амстердама Ана Циганкова, уз партнера, првака Краљевског балета из Лондона Метјуа Голдинга у улози Базила. Оркестром Националног театра дириговаће Весна Шоуц, а у представи, која је на Великој сцени Народне позоришта премијерно изведена 15. новембра 2007. у поставци чувеног руског играча и кореографа Владимира Васиљева, ангажован је целокупни ансамбл Балета Народне позоришта у Београду.

Ана Циганкова, примабалерина Националног балета из Амстердама (Dutch National Ballet), рођена је у Новосибирску, Русија. По завршетку Балетске школе у родном граду, ангажована је у Бољшој театру; 2004. постаје примабалерина Националног балета Мађарске, а три године касније, примабалерина Националног балета у Амстердаму и равноправно наступа у обе компаније. Као гошћа, наступала је у Бечкој државној опери, Мађарском националном балету, римској Опери, на Фестивалу „Нурејев“ са Државним балетом Татарстана...

Метју Голдинг, првак Краљевског балета у Лондону и стални гост Националног балета у Амстердаму, рођен је у Канади. Похађао је школу при Краљевском балету Винипег и Балетску академију у Вашингтону, а дипломирао у Балетској школи при Краљевском балету у Лондону 2003. Освојио је „Youth America Grand Prix“ и „Prix de Lausanne prize scholarship“ 2002. Члан чувене компаније АВТ (American Ballet Theatre) у Њујорку постаје 2003, а од 2009. је првак Националног балета у Амстердаму.

Да подсетимо, Интернационални театарски институт при UNESCO-у је 1982. године установио Међународни дан игре, који се обележава сваког 29. априла, у знак сећања на Жан-Жорж Новера, творца модерног балета. Сваке године једна позната личност из света игре шаље поруку која обилази свет. Овогодишњу поруку шаље славни фламенко играч Израел Галван (Israel Galván). Између осталог, он

порукује својим колегама и публици широм света: „Кармен Амаја, Валешка Герг, Сузуши Ханајаги, Мајкл Дексон... ви-дим их

Циљ Међународног дана игре и Поруке јесте да се на овај дан уједини свеколика Игра, да се прослави ова уметност и укаже на њену универзалност, њену моћ да укине све политичке, културне и етничке баријере, и да зближи људе у миру и пријатељству кроз заједнички језик – ИГРУ.

као турбине које генеришу енергију, и они ме воде у размишљање о томе колико је кореографија важна за енергију играча. Или можда кореографија и није толико важна, колико је битна та енергија, тај вихор који она покреће. Замислићам Теслин струјни калем који их привлачи и емитује исцељујући зрак, са последницом метаморфоза њихових тела: Пина Бауш као богомољка, Рајмунд Хоге претворен у бубу котрљару, Вићенте Ескудеро у инсекта са рилицом, а Брус Ли у стоногу. (...) Временом сам схватио да игра исцељује и поседује готово медицински ефекат, она ми је помогла да не будем толико интровертан, отворила ме је у односу на друге људе. Видео сам слику детета оболелог од ебо-

ле и био сведок његовог излечења игром (...) ја посматрам људе који се крећу док пролазе улицом, док зову такси, док праве покрете на различит начин, у њиховом стилу и са свим неправилностима. И они сви играју! Они то не знају, али они сви играју. И желео бих да им викнем: има људи који још не знају! Ми сви играмо! Они који не играју су несрећни, они су мртви, они не осећају и не пате! (...) Сви могу играти заједно! Можда се не могу ослањати једни на друге, али могу играти на обе стране. Постоји стара кинеска пословица која каже: ‘лепшање лептирових крила може се осетити у целом свету’. Када мува лети у Јапану, тајфун комеша воду на Карибима. Педро Ромеро, након вратоломне севилијане каже: истог дана када је бомба пала на Хирошиму, Нижински је понављао свој савршени скок по аустријској шуми. И надаље замислићам: ударац Сејвиона Гловера, тера Михаила Баршњикова на окрет. У том моменту Казуо Оно стоји мирно и шаље врсту електрицитета ка Марији Муњоз, која размишља о Конраду Веидту и тера Акрама Кана да проузрокује земљотрес у својој гардероби; они склањају своје звезде да би се под прекрио уморним капима њиховог зноја. Желео бих да могу да посветим овај Међународни дан игре и све ове речи свим оним људима који играју баш у овом тренутку. Али, дозволите ми да направим истовремено и шалу и жељу: играчи, музичари, продуценти, критичари, организатори, хајде да се сви добро забавимо, да сви заиграмо, као што је то Бежар чинио, хајде да играмо у истом стилу, да играмо на музику Равеловог Болера, хајде да играмо заједно.“

Милица Зајцев, критичарка уметничке игре и публициста, аутор је овогодишње поруке коју шаље Удружење балетских уметника Србије. Поред осталог, она поручује: „суочаваш се са свекодневицом суровом, пуном лажи, сујета, непоштовања ни јединке, ни заједништва. Но, немој се ‘разбити у парампарчад, остани читав и играј’, да парафразирамо стихове Васка Попе. Покушај да у безглавој хуци и јурњави за обезбеђење макар и основне егзистенције, понекад погледаш у дечја колиџа поред којих пролазиш и да Ти срце, упркос свему, заигра када видиш да малецка девојчица и малецки дечак цупкају и плескају уз ритам музике за игру“.

■ Б. Кнежевић ■

ТРИ ПИТАЊА ЗА АНДРЕЈА ШЕПЕТКОВСКОГ

Опомена у прави час

После паузе од три деценије, једно од најпознатијих дела славног руског књижевника Максима Горког „На дну“, ускоро ће поново постати саставни део драмског репертоара Народног позоришта. Премијера овог комада, који говори о животу сиромашних људи с друштвених маргина, планирана је за почетак наредне сезоне на Сцени „Раша Плаовић“ у режији Ане Ђорђевић, а у великом ансамблу, једну од главних улога (Глумац) тумачиће Андреј Шепетковски.

Шта вам је посебно инспиративно и упечатљиво у овој суморној причи о још суморнијим околностима, о „веселом“ друштву са дна, лоповима, преварантима, болесницима, пијанцима, криминалцима, полицајцима...

После доста времена од првог сусрета, овај комад ми је тек сада открио своје богатство. Чекао је да мало сазрим. А показало ми сву дубину када на пробама, уз помоћ Ане Ђорђевић, до краја уронимо у њега. Жеље и снови чудних, несрећних, огрубелих, понижених људи са проклетим страстима које их гутају, маштовито су испреплетани у необичном коначишту. Опис те заједнице, атмосфера, недоумице ликова и њихов међусобни однос излазе из временских и просторних ограничења и отварају вечна питања на јединствен начин. Ти живописни, различити карактери, веома опиљиво насликани, суочени једни са другима на тако малом простору, као у некој врсти затвора, заиста сами искачу са папира на сцену. Само да ми овај мој не побегне.

Утисак је, мада и не мора тако да буде, да је у овој тешкој и мучној драми о пропадању, о дну, смрт заправо једини могући излаз?

Иако драма јесте потресна, а ситуација за ликове заиста мучна, верујем да ће представа бити питка, а уједно разарајућа. А да бег у смрт никада не решава ништа, наговештава и сам аутор. У њу се бежи од бола који доноси живот без љубави. И пре своје физичке смрти, човек је мртав кад не воли. Љубав је решење, али вечито је питање како до ње. Живот на дну какав, на жалост, многи и овде већ деценијама живе, позива управо на потрагу за смислом постојања. То је и позив да се суштински окренемо другоме, да кроз ближњег постојимо,

Поред нашег саговорника, улоге тумаче Марко Николић (Михаил Иванов Костиљов), Марија Вицковић (Василиса Карповна), Калина Ковачевић (Наташа), Александар Срећковић (Васка Пенел), Милена Ђорђевић (Ана), Вања Ејдус (Настја), Златија Ивановић (Квашиња), Дарко Томовић (Бубнов), Немања Оливерих (Сатин), Милош Ђорђевић (Барон) и Танасије Узуновић (Лука). Представу режира Ана Ђорђевић, драматург је Славко Милановић, сценографију ће креирати Драгана Мациан, а костиме Лана Цвијановић.

да имамо активан, жив, несебичан љубавни однос. Ако већ дотичемо материјално дно, није нужно да живимо и на моралном дну...

Да ли тонемо сви на дно или не, или смо увек на дну, а мислимо повремено да нисмо?

Дно у овом делу доживљавам и као слику пакла. Место хладног срца. Комад је невероватно

актуелан. Данас је наше друштво баш потонуло. Себичлук, страх, малOVERJE, лоповлук... Тотални недостатак човекољубља. Черупамо једни друге, безумни... Зато нам се и дешава све ово. Трошимо време и енергију окривљујући друге за наше несреће. Ево, сад и ја упадам у ту грешку и осуђујем друштво, уместо себе, јер да сам ја био бољи, променио би се макар тај микрокосмос око мене, а онда, ко зна... Можда би и до експлозије добротe дошло. Формула је хиљадама година иста. Када помислим да сам бољи од других и када сам глуп за човека наспрам себе, суштински лежим на блатњавом дну, а да то и не знам. А ако искрено завири на дно своје душе, те кајући се сагледам своју суровост, почиње успон... Ако тако будемо успели да у себе уселимо љубав и да праштамо једни другима, има наде. Неопходно је да уложимо напор разумевања за ближњег. Али, потребно је и да се боримо. Прво, са собом. Иначе ће нас снаћи судбина јунака ове драме. Не паметујем никоме, ово прво себи говорим, те ако објавите, имаћу користан подсетник. Сигуран сам да ће, мотивисана љубављу, представа свима бити оштра опомена у прави час.

■ Микојан Безбрадица ■

МУЗЕЈ
НАРОДНОГ
ПОЗОРИШТА
2010

МАЈ 2015.

ИЗЛОЖБЕ

• ПРВА ПОСТАВКА
аутор Зорница Јанковић

• ДАРОВИ И ДАРОДАВЦИ
аутори Ана Томић
Весна Бижић Омчикус, Александар Кетић

СЕЋАЊЕ

8. 5 | 18.00

АЛЕКСАНДАР ПОПОВИЋ (1929–1996)

ПРОМОЦИЈЕ

13. 5 | 18.00 Гордана Крајачић, МУЗИЧКИ УТИСЦИ, издање аутора

ОТВОРЕНА ВРАТА

16. 5 | 12.00

ИЗЛОЖБА – ОТВАРАЊЕ

16. 5 | 16.30 ДАВОРИН ЈЕНКО (1835–1914), аутори Јелица Рељић, Грегор Јенуш, Франц Крижнар, Јелица Стевановић;

изложбу приредили Архив Србије, Архив Републике Словеније и Народно позориште у Београду

17.00 – 01.00 НОЋ МУЗЕЈА

ЧИТАЛИШТЕ–ПОЗОРИШТЕ

19. 5 | 19.30 монодрама СТРАХ ОД ЉУБАВИ по роману

Лепосаве Јовановић, у извођењу драмске уметнице Соње Јауковић

29. 5 | 19.30 Бранислав Нушић, ПРИПОВЕТКЕ ЈЕДНОГ КАПЛАРА, у извођењу драмског уметника Зорана Ђосића и Нине Ђосић (обоја)

КОНЦЕРТИ

12. 5 | 18.00 БИСЕРИ КЛАСИЧНЕ ГИТАРЕ – Данило Милојковић, гитара

19. 5 | 18.00 ПРОЛЕЋНИ КОНЦЕРТ – Љиљана Арсенић, клавир;

Мегуми Тешима Калман, виолина; Земунски трио „Орион“

21. 5 | 18.00 ОСАМ ПАСАКАЉА – гитаре: Софија Михаиловић,

Милош Зубац, Марко Сарић, Филип Живановић, Момчило Александрић

29. 5 | 18.00 КЛАСИЧНЕ НОТЕ

Марија Лазнић, обоа; Горана Ђургус, харфа

ИЗ РИЗНИЦЕ ОПЕРЕ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА

28. 5 | 18.00 промоција аудио компакт диска представе

„Фигарова женидба“ (1964)

ПРЕДАВАЊЕ

30. 5 | 12.00 Милица Церковић КРИТИЧКЕ ПРАКСЕ У ОБЛАСТИ УМЕТНИЧКЕ ИГРЕ II (у оквиру XIX фестивала кореографских минијатура у организацији УБУС-а)

Музеј Народног позоришта у Београду. Тел: 328 44 73

ОМАЖ КОМПОЗИТОРУ

Музеј Народног позоришта ове године за популарну манифестацију Ноћ музеја планира отварање изложбе о Даворину Јенку. Да подсетимо, овај значајни словеначки уметник је скоро читав радни век провео у Београду, од којег је већи део посветио нашем националном театру где је оставио дубок и неизбрисив траг као диригент, вокални и инструментални педагог, а нарочито композитор. Између осталог, Јенко се етаблирао и као родоначелник наше сценске музике, а највеће домете је постигао у композицијама инспирисаним српским народним мотивима. Изложбу је, у нешто сведенијем обиму, крајем новембра премијерно видела публика у Љубљани, у оквиру обележавања 100 година од уметниковог упокојења. Поставку су приредили Архив Србије и Архив Републике Словеније, а аутори су Јелица Рељић, Грегор Јенуш и Франц Крижнар. Београдска поставка ће бити допуњена експонатима који ближе сликају Јенкову делатност у Народно позоришту у Београду (избор Јелица Стевановић), чиме се ова институција придружује приређивачима. Изложба „Даворин Јенко (1835–1914)“ ће бити отворена очи самe Ноћи музеја, а Београђани ће, ако се изузме летња пауза, моћи да је виде све до краја септембра.

Р. П. Н.

ТУРЕ ЗА СТРАНЕ ТУРИСТЕ

Последњих месеци, групе страних туриста које долазе пречним бродовима компаније „Viking River Cruises“, у оквиру обиласка Београда факултативно посећују Народно позориште. Уз стручно вођење, они се упознају са историјом, зградом и основном делатношћу нашег националног театра, а на крају туре у Музеју Народног позоришта присуствују мини концерту оперских арија у извођењу чланова Оперског студија и младих уметника ове куће. Сарадња је остварена путем посредовања домаће туристичке агенције „Премијум-турс“ коју заступа Невена Чварковић.

Д. С.

ИНТЕРВЈУ | РАДМИЛА ЖИВКОВИЋ

Сваки лик у позоришту је цео један

Првакиња Дrame Народног позоришта у Београду, Радмила Живковић, добитница је бројних глумачких награда: „Златна арена“ у Пули, „Царица Теодора“ у Нишу, „Деспотица Јерина“, „Жанка Стокић“, „Миливоје Живановић“... Ове године уручена јој је престижна „Нушићева награда за животно дело глумцу-комичару“. Тим поводом, говори за Позоришне новине:

Свака награда има своје место у срцу и везана је за неки одређени део живота који глумац уложи да би направио неки лик у представи или на филму. Невероватан осећај сам имала када сам примала Награду „Жанка Стокић“ и први пут гледала кратки филм о себи, о свом раду, са инсертима из филмова и представа, а наслови су се ређали... Човек је стално незадовољан, мисли да је могао боље или да нема довољно посла, да би требало више да ради... Заборави шта је све урадио и колико је свог живота везао за све то што је урадио. Када сам први пут сагледала своје дело на једном месту, схватила сам ту узбудљивост, то чудо... Глуму.

У ансамблу Народног позоришта сте од 1984. и једна сте од љубимица публике.

Дошла сам на инсистирање Мише Жутића, Микија Манојловића и Данила Лазовића. У то време сам била у Позоришту на Теразијама и сањали смо да направимо стварно велико позориште, али политиканство и политика све унаказе. Све се брзо распало. Након награда „Царица Теодора“ и „Златна арена“, дошла сам у Народно, заједно са Петром Божовићем. Публика је главна. Они осећају, препознају, диве вам се на људски, племенит начин. Нисам ја ничији идол, али људи ми признају оно што радим, а публику је веома тешко преварити. И данас у навали ове измештене „Ибарске магистрале“ са своје трасе и пребачене на телевизију, народ само привидно може да бира. Народ није до те мере образован, нити у могућности да гледа оно што би хтео да види, а оно што и не зна да би желео да види, такође не може да види. На тај начин се публика држи у контејнеру у статусу неке секундарне сировине. Ни један посао нисам схватала као тезгу. Мени је свака улога важна, исто ми је позоришни и филмски ангажман. Наш посао држим високо, узвишен је. Не може свако њиме да се бави и сами не смемо да девалвирамо професију. Глумица сам, ни-

сам драмски уметник, то може да се некад деси да будем уметник. Не смемо да унизио своју струку, то је урушавање културе у малом. Морамо да будемо озбиљни у простору у којем радимо, а не да преживљавамо у њему.

У којој мери је дозвољено једном уметнику да утиче на врсту уметности која ће бити приказана на некој од великих позоришних сцена?

Може да утиче веома много, ако има дара и ако је створен за тај посао. У данашње време је уведена кованица „снађи се“, а сналазе се они који немају Божји дар. Божји дар не даје простор да се сналазиш, него из тебе извире та искра. Многи медиокритети не дозвољавају да дар дође до изражаја, али се зато сналазе. Они узимају примат и стварају културну слику, укус. Њихов мали дар тако долази до изражаја више од оних који имају прави дар јер они се ретко сналазе. Имају потребу, али немају прилику да дођу у позицију да се исказу зато што немамо толико позоришних сцена, немамо новца за производњу представа. Кажу није све у новцу, али није позори-

Нисам ишчекивала Нову улогу. Увек је лепо кренути из почетка, а не маштати о представи која ће ме учинити „најбољом“ глумицом. То није тачна полазна тачка за једног глумца. Глумцу треба огледало – редитељ који је огледало и партнер који је огледало. То је ситуација у којој се може све. Никада не бих радила „Министарку“ без Јагоша Марковића. Направили смо Живку за девет проба.

ште добротворно друштво. Свако ко има дар, треба од њега и да живи, а то су људи који углавном имају стид који покреће све оно што је уметничко. Уметност се ствара из критике и сагледавања проблема којим желиш да се бавиш. Тек онда може да се догоди да се произведе уметничко дело. Радити на представи, не значи да је то уметност. Уметност се догоди. Данас људи немају простора да исказу своје идеје, да пробају своја размишљања са другима, да

проговоре о проблему који их интересује, а то је један текст који је све везао у одређеном тренутку. Немаш где да пробаш, нити изводиш. У последњих двадесет година су отворене само две нове сцене у Београду. Жао ми је младих људи. Није више могуће као некада састати се и изводити представу.

Нушић је често подлога за политиканско занашење, за критиковање једне или друге власти, једне или друге партије. Како сте то избегли у представи „Госпођа министарка“?

Јагош Марковић је велики редитељ и није политиканство нешто што је одржало позориште током те дуге историје, него истина, нешто што је узбудљиво, тачно... Оно што је нас интересовало код Нушића и што је блиско свима нама је породица, јер се све дешава у поро-

дици. Нушић је у предговору написао: „узмеш једну жену за руку и изведеш из њеног уобичајеног живота“. Много је људи који не могу да се снађу у томе, али имају подршку од истих таквих. Није то чудно у ситуацији „нашла се вила, у чем` није била“. Шта је та мучена жена у ствари замислила? Шта је она изменила? Одакле жени која зајми двеста динара од тетке, као и данас што се живи, да промени сав намештај и сву гардеробу оног момента када јој муж буде именован за министра? Данас је јасно да је у питању то да мораш некоме да опереш паре, или опереш положај, или наместиш посао. Тај човек који није био ништа, постао је министар, али није због жениних марифетлука смењен, него зато што више није био потребан. Смењена је влада, неко је завршио посао, а он је плаћен за то. Госпођа је стигла да промени намештај и обуче се другачије и, наравно, покушала да обезбеди породицу. Сина на путу да постане Љуба Земунац желела је да смести у дипломатски кор, који је по данашњим мерилима исти такав као и деликвентско друштво, само има међународну

заштиту. Такође, ћерку слабог генетског материјала удали су за зета који се жени за паре, а сада помишља да би и њој могла да обезбеди тај дипломатски луксуз, да је уда како она мисли да је нормално. То је тај мали свет, којем се десило шта се десило, то је људска природа, а не менталитетска ствар.

Представу „Госпођа Министарка“ сте играли у шведском „Драматену“. Какве су биле реакције тамо?

Тамо се то цени и вреднује, то што „Госпођу министарку“ играмо једанаест година и што је сала пуна, и што аплауз траје двадесет минута. У холу ме је након представе чекала жена ирског амбасадора, одушевљена изведбом. Није разумела српски, ни шведски, али је одлично разумела представу и то је оно што Нушић носи. Можеш ти да карикираш, да умишљаш да је дело могуће прекомпоновати како коме падне на памет, да се политизује и каже да је то идеја. У нашој поставци се радња деша-

ва у време у којем и драма, нема убацивања текста... Када сам насумично отворила драму видела сам сцену у којој Министарка пуши. Шта то значи жени која никада није запалила цигарету? Такав лом у наизглед обичној ситуацији. Тридесетих година, са шпоретом на дрва... Шта јој се дешава, како пали цигарету, нема упаљач. Слуђена, узима жарачем жар, седне на фотељу и пали цигарету, испада јој жар јер је дуван пресече и запали се у фотељи у којој седи.

Играли сте је са неком врстом емпатије: забринуту, усплахирену...

Забринута је „и кад се зајми и када се крпи“. Воће на аранжираним столу, у другом делу када је већ министарка, нико не сме да

ЛУБИЛЕЈ ПРЕДСТАВЕ „ТЕСЛА ИЛИ ПРИЛАГОЂАВАЊЕ АНЂЕЛА“

ЖИВОТ

пипне. Оно је украс и не сме да се једе. Оно ће да пропадне, али ће да се види. За њу је друштвени ниво бити лепо васпитан и бити дете енглеског конзула. Моје тачке у грађењу овог лика су ћерка и син. Није имала материјала да их васпита сходно својим жељама. Ту лежи важност тога да се редитељ без речи разуме са глумцима. Морају да један другог чују. Са малим редитељима нема тог разумевања и представа је увек на пола, а што је најгоре, публици је неразумљива. Двоструко одбијате публику, уместо да је васпитавате, тако је убедите да је глупа. Наопако је и улагивати се публици, то је иста ствар. Људи су осетљиви и паметни, али су затрпани смећем. Актуелна је распродаја душе овог народа и то је срамота за културну политику државе, недозвољавање образовања. Медији морају да едукују, а не да подстичу невоспитање и повлађују новокомпонованим друштвеним слојевима који нападају све оне који желе и могу да

је одлично функционишу. Поигравати се тиме је и промишљати и пронаћи то у себи. Тај фондус смо стекли током васпитавања и самоваспитавања. Потребна је велика ментална снага да из тих тамних вилајета где смо нешто некада одгурнули, то извучемо и поставимо у биће лика који играмо. У томе је величанственост ове професије.

Репертоар модерне комедиографије вам је близак...

Мој посао је да приказујем људе, а не карикатуре. Ако се бавимо вицевима, шта ће нам факултети за то. Пристајем да будем тешка и дугог језика, али зато што не пристајем да будем изманипулисана. Нестаћемо у грохотном смењу. Нушић је дао упутства шта ће нам бити ако се будемо грохотом себи смејали. Морамо да размишљамо кога пуштамо.

Уз Вас, само су још две глумице, Ђурђија Цветић и Ружица Сокић, добиле Награду „Миливоје Живановић“.

Литература је мушка, улоге су мушке, тако је и у светској литератури. Једном сам на путу за Пулски фестивал питала Данила Киша да ли пише о женама. Рекао ми је да не познаје жене, да не познаје чак ни своју мајку и зато се не усуђује.

У „Народном посланику“ играли Павку, а у „Др“ сте играли Мару, на филму и у позоришту.

Ухватила сам свако зрнце и малим ликовима, желела сам да видим где је тој жени место, а огромно јој је место. Нушић је као велики писац и велики редитељ живота, своје визије и будућности, имао идеју: „Дајем ти на тацни, а ти се послужи“. Патријарх Павле је објаснио деци у Призрену православље као велику софру препуну воћа и свакојаке хране, а ти узмеш само оно што ти је заиста потребно. Сваки лик је један живот. Увек сам се трудила да тај живот дам у пуноћи, јер и мала улога је један цео живот. Зашто је неки живот баш такав и шта из њега произилази, то је моје истраживање и велико уживање, али и озбиљна ствар је бавити се овим послом на тај начин.

■ Гордана Смуђа ■

Две деценије трајања

Представа „Тесла или прилагођавање анђела“ премијеру у Народном позоришту у Београду имала је 24. марта 1995. године. Комад је режирао Душан Михаиловић, а у сценографији коју је креирао Борис Максимовић и костимима које је одабрао Радомир Мићовић, улоге – данас као и онда – тумаче Љубивоје Тадић (Тесла), Радован Миљанић (Цон Смит), Анђелка Миливојевић Тадић (Глас). Ауторски тим су чинили и Петар Антоновић (музика), Сања Живановић (лектор) и Зорица Циврић (стручни сарадник).

О „сценском призивању“, како неки карактеришу овај комад, критика каже: „Ова драма мисли има свој унутрашњи стил, лепоту, изражајност, одмереност и дејство које подједнако скреће пажњу на Николу Теслу, али и на аутора Стевана Пешића“. За редитеља, иначе нашег највећег шекспиролога Душана Михаиловића, оцењено је да је „осегио суштину текста. Зато је навео глумце да избегавају претерану непосредност, да се клоне баналних појединости и да посебну пажњу концентришу на начин на који се саопштавају те чудесне мисли и визије великог генија“. У складу са тим, „режија је испољила завидну деликатност, стопила се посебно са глумачком игром... тако да се добио склад у којем је тешко разабрати шта је ко у њега унео... Нема спољних егзибиција, игра је сведена на суштину, а то је оно што је овде лепо, узбудљиво“, забележено је.

Сценограф Борис Максимовић је сцену „обложио платном боје земље“. Захваљујући његовој умешности је „на тој малој, скученој позорници, са свега неколико столица створена адекватна атмосфера. Ту је било извесне симболике, али и оних граничних предела између реалног и иреалног, што се управо прелама кроз саме актере“. А њима је критика после премијере била веома задовољна. Тумач лика Николе Тесле, Љубивоје Тадић „је тај дуги и чудни текст говорио смирено, понекад са страху, али увек тако да су слике биле једноставне, природне, помало сетне... За Љубивоја Тадића је то зрела интерпретација, снажног набоја, про-

духовљених визија, природних мисли, отворених асоцијација које се у таквом излагању слажу у целину док се не добије сасвим одређен утисак о унутрашњем свету у коме је живео јунак ове приче“. За Радована Миљанића у улози новинара Цона Смита је констатовано како је „потпуно своју игру ускладио“ са Тадићем, при том „остајући дискретан и ненаметљив“. Ни аудио појава је-

не пројекте под називом „Теслино планетарно посело“, телефонске разговоре са „теслијанцима“ из целог света, са добитницима Награде „Теслиног посела“, промоције неколико књига („Теслино пророчанство“, „Тесла – магија и поезија“, „Посвећеник“, „Тесла у карикатури“), промоцију композиције Љубице Марић „Чудесни милиграм“, пројекцију филма посвећеног Тесли... Овом

Занимљив комад Стевана Пешића „Тесла или прилагођавање анђела“ који је саткан од фиктивног интервјуа између великог научника Николе Тесле и новинара Цона Смита, 3. јула 1899. у Колорадо Спрингсу, игра се, на велико задовољство публике Народног позоришта али и многих сцена у земљи и иностранству, пуних двадесет година.

диног женског лика у представи, иако обимом мала, није остала незапажена: „апотеоза са дивним и топлим гласом Анђелке Миливојевић Тадић из ‘офа’ као Теслине мајке која тражи свог дечака у дијалогу са новинаром поприма надреалне конотације“.

Иако говори о великом научнику, физичару, представа је лишена спектакуларних ефеката. Ту и тамо блесне тек понека муња и варница, али „... музичка подлога Петра Антоновића вођена трагом могућег компоновања познатих слика и савременог схватања сопственог задатка, представи даје трећу димензију“.

Позоришна представа је догађај за себе, увек јединствен и другачији... Актери ове представе, међутим, често су публици уз тај непоновљив доживљај поклањали још по неки: мултимедијал-

представом често су обележавани јубилеји и прославе везане за Теслу: годишњице посете коју је овај научник учинио Београду (2. јуна 1892), годишњице његовог рођења, Светски дан телекомуникација... а играна је и на отварању „Тесла festa 98“ у Новом Саду.

Мало је ко могао претпоставити да ће текст који је окарактерисан као „поетско-филозофско сциентистичка дуодрама“, а који је редитељ поставио „пренебрегавајући сиренски зов сценских атракција у корист до аскезе сведеног редитељског поступка са акцентом на текст и глуму“ бити дугог века. Међутим, стога представа „Тесла“ је играна већ 18. априла 1998. (у новије време, овај статистички успех су у тако кратком року постигле само још две представе, „Коштана“ и „Солунци говоре“). Представа је већ тада имала обожаваоце који су је по више пута гледали, међу којима је био и гледалац који је од првих сто видео чак петнаест реприза. Сто педесето извођење је било 29. децембра 2000, после чега је забележено: „захваљујући њој (представи) у нови миленијум ушли смо озарени Теслиним визионарством и личношћу чији су проналасци одувек стремили будућности“.

И тако, од репризе до репризе, од града до града, од земље до земље – 20 година, 172 представе.

■ Јелица Стевановић ■

Госпођа министарка

мисле. И онда кажу, промени програм. Нећу ја да променим програм, него ви промените програм којим васпитавате свој народ.

У образложењу жирија за Нушићеву награду за животно дело, професор Светозар Рапајић је рекао да Ваш комичарски сензитивитет није лако описати, да иде од ишчашене врцавости са сетном осенченошћу, преко гротескне оштрине, али и емпатије, убедљивости, и стилизације, јарке животноности, све до осећања апсурда.

Хвала му. Велики људи велико виде. Сличну критику сам добила на фестивалу у Омску од енглеског критичара, који је рекао да први пут види у лику две истовремене, а антиподне емоције ко-

СЕЋАЊЕ НА ДРАГЕ САРАДНИКЕ

Брачни пар Соколић

Чињеница да смо народ склон брзом забрављању, неспорна је. За уметност театра, која се дешава у тренутку, само једном исто тако, само сад и овде, борба против ове националне особине је од виталног значаја. Покушавамо, стога, да искористимо сваку прилику која се укаже па и да створимо нове – како бисмо се присетили и за будуће нараштаје сачували успомену на неке од значајних представа, догађаја, уметника, стваралаца наше позоришне прошлости и садашњости. Међу креаторима чији је допри-

нос театар велики а који некако увек остају на маргини, налазе се ликовни и примењени уметници – сликари, вајари, архитекте, фотографи – предвођени сценографима и костимографима.

Са ћерком Дијаном на изложби у Сушаку, 2012.

нос театар велики а који некако увек остају на маргини, налазе се ликовни и примењени уметници – сликари, вајари, архитекте, фотографи – предвођени сценографима и костимографима.

У другој половини прошлог века, у некадашњој држави, брачни пар Соколић је био веома цењен и тражен ликовни тандем. Ружица Ненадовић-Соколић, костимограф, и сценограф Дориан Соколић, били су чланови Народног казалишта „Иван пл. Зајц“ у Ријеци, али оставили су свој стваралачки печат на многим сценама широм земље. У Народном позоришту у Београду креирали су, појединачно или заједно, неколико оперских представа.

У нашој Опери су дебитовали 27. априла 1972, када је први пут у историји ове куће премијерно изведен Вердијев „Ернани“. Дириговао је Оскар Данон, а редитељ је био Младен Сабљић. Критика, која ликовној опреми представа обично поклања мало или нимало пажње, веома је позитивно оценила допринос гостујућег пара. Стана Ђурић-Клајн у Политици бележи: „Два госта из Ријечке опере опремила су ликовно прво из-

Она, потомак чувене Српске породице Ненадовић, рођена је у Ваљеву, одрасла у Београду. Он, потомак истарских Соколића и Мажуранића, родио се и одрастао у Земуну. Срели су се и заволели на Академији примењених уметности у Београду и Позоришту „Бошко Буха“, брачни и професионални животни век провели у Ријеци.

вођење ‘Ернанија’ у Београду, Дориан Соколић сценографијом која је апстрактним симболима само обележавала различите амбијенте, а Ружица Ненадовић-Соколић костимима који су по складности прелива у бојама, по аутентичном стилском печату, па и по укусној раскоши, пружили у сваком моменту изванредно визуелно уживање“. Представа је следеће године гостовала у Загребу, после чега Вјесников критичар Јагода Мартинчевић оцењује: „Велики удио у овој, у цјелини атрактивној представи дали су сценограф и костимограф Дориан Соколић и Ружица

на Миладиновића (премијера 17. октобра 1975), за које је забележено: „У такмичењу за остварењем раскоши и сјаја учествовала је и костимограф Ружица Ненадовић-Соколић, која је постигла пиктуралност сцене веома разноврсним, јасно диференцираним костимима, увек прилагођеним ликовима или групама које су их носили“ (Стана Ђурић-Клајн, Политика).

Следећи заједнички ангажман у Народном позоришту остварили су на поставци Бетовеновог „Фиделија“ (диригент Борислав Пашћан, редитељ Младен Сабљић, премијера 19. октобра 1979. у оквиру БЕМУС-а). Њихова остварења критичар Политике оцењује: „Декор Дориана Соколића, геометријски упрошћен, са пуним дочаравањем дубинског простора и суре тамничке атмосфере, костими Ружице Ненадовић-Соколић веома маштовити у слагању боја и материјала“ (В. Стефановић), а критичарка Вјесника констатује да су редитељ и ликовни сарадници представу видели „унутар великих

критичар Политике оцењује: „Декор Дориана Соколића, геометријски упрошћен, са пуним дочаравањем дубинског простора и суре тамничке атмосфере, костими Ружице Ненадовић-Соколић веома маштовити у слагању боја и материјала“ (В. Стефановић), а критичарка Вјесника констатује да су редитељ и ликовни сарадници представу видели „унутар великих

критичар Политике оцењује: „Декор Дориана Соколића, геометријски упрошћен, са пуним дочаравањем дубинског простора и суре тамничке атмосфере, костими Ружице Ненадовић-Соколић веома маштовити у слагању боја и материјала“ (В. Стефановић), а критичарка Вјесника констатује да су редитељ и ликовни сарадници представу видели „унутар великих

критичар Политике оцењује: „Декор Дориана Соколића, геометријски упрошћен, са пуним дочаравањем дубинског простора и суре тамничке атмосфере, костими Ружице Ненадовић-Соколић веома маштовити у слагању боја и материјала“ (В. Стефановић), а критичарка Вјесника констатује да су редитељ и ликовни сарадници представу видели „унутар великих

Ружица и Дориан Соколић

као и подаци да је представа живела пуне 22 године, током којих је одиграна скоро 150 пута, пред безмало 80.000 гледалаца!

Сликари и сценограф Дориан Соколић је умро 20. марта 2008, у својој 78. години. Театар чији је сценограф био од 1968. до пензије, а којим је и руководио од 1969. до 1980, испратио га је и овим речима: „Његов изниман талент запажен је још тијekom студија, а потврдио се у десетљећима рада која су услиједила. Реализирао је више од три стотине сценографија, а бавио се и дизајном књига и плаката. Добитник је бројних награда и признања, међу којима и двију годишњих награда и Награде за

животно дјело Гр а д а Ријеке“ (www.hnk-zajc.hr, 2008).

Ружица Ненадовић-Соколић, „прва послјератна и до умировљења 1990. године, једина костимографкиња ријечке казалишне куће, умјетница која је тијekom четрдесет година професионалног рада у Ријеци потписала костимографије за више од 400 представа, свих жанрова, повијесних раздобља и епоха“, напустила нас је 31. децембра 2014. Поред наведених речи, у дугом и топлом испраћају који Свјетлана Хрибар 11. јануара 2015. објављује у хрватском Новом листу, бележи и: „Препознатљивим, виртуозним а раскошним

Недавно је у Ријеци преминула наша суграђанка Ружица Ненадовић-Соколић, позната костимографкиња која је, заједно са супругом, сценографом Дорианом Соколићем, радни век провела у театру овог лепог приморског града. Тим поводом, присећамо се њихових креација у Народном позоришту у Београду.

цртежом она је креирала на тисуће костима уз које су ишли цртежи обуће, маски, перика, фризура, капа и оглавља... Читав визуални дојам био је цјелина реализирана до последњег детаља високо професионално и с врхунским укусом“.

Још за живота, донирали су свој богати стваралачки

Костим за оперу „Ернани“, 1972.

опус, Музеју града Ријеке, који им је узвратио луксузно опремљеном монографијом „Сцена и костим“, аутора Ервина Дубровића (1998). Скице, цртеже, макете рађене и за Народно позориште, пре неколико година су на изложби коју је овај Музеј приредио, могли да виде и Новосађани.

■ Јелица Стевановић ■

Тамара Ивановић: Узбудљивост дуетне игре

Прва солисткиња Балета Народног позоришта у Београду од 2000. године, Тамара Ивановић Пинговић (1975), завршила је Балетску школу „Лујо Давичо“ и већ двадесет година са подједнаким успехом игра у класичном, неокласичном и савременом репертоару у својој матичној кући, Bitef dance ансамблу и Театру „Мадленианум“.

Њене су Мирта у „Жизели“, Брилијант, вила Јоргован, Плава птица, вила Карбос у „Успаваној лепотици“, различите значајне улоге у балетима „Лабудово језеро“, „Дон Кихот“, „Пакита“, „Укроћена горопад“, „Самсон и Далила“, „Дама са камелијама“, „Кавез“, „Љубав ча-

робница“, „Бахчисарајска фонтана“, „Ромео и Јулија“, „Јесењи плусак“, „Краљица Марго“, „Ву-

сандар“, „Стела“... Посебно упечатљиве ликове Ивановићева је остварила у захтевним ролама у балетима „Посвећење пролећа“, „Доктор Цекил и мистер Хајд“, „Нечиста крв“, „Бајадера“, „Интервал“, а нарочито се истиче лик Дездемоне у „Отелу“ (ко-

реографи М. Колар и З. Марковић) у Битеф театру. У Мадлениануму је играла у представама „Орфеј у подземљу“ и „Нижински“ (К. Симић), „Liberabend“ (Д. Сифниос, В. Логунов), „Моцарт“ (Р. Занела) и „Празник љубави“ (А. Илић), у којем је, са осталим интерпретаторима, имала веома запажен успех на гостовању у Кини.

Са ансамблом Балета Народног позоришта и другим домаћим трупима, гостовала је у Грчкој, Италији, Кипру, Шпанији, Русији, Канади и Јужној Америци, а са балетском групом „Кроација“, у продукцији са „Мадрид балетом“, гостовала је у Мексику са представом „Крцко Орашчић“.

Као девојчица се успешно бавила спортском гимнастиком, а у београдском ансамблу је усавршавала своју игру код

пенко, Крунислав Симић и Владимир Логунов, као и Коларов, Марковић, Комлева и „јединствени Пол Лајтфут са харизмом коју преноси на играча, који и најскривенији део личности извлачи на површину“.

Рад на улогама Ивановићева почиње усвајањем техничких деоница, потом се бави карактеризацијом лика и на крају целокупном интерпретацијом у контексту представе. Од класичних улога издваја Мирту у „Жизели“, а од савремених Дездемону у „Отелу“, које су јој најомиљеније. Дуетну игру сматра најживљим обликом партнерске сарадње, јер то су за њу „најузбудљивији тренуци који испољавају међусобно поверење и заједничко препуштање лепоти сценског чина“.

Када је потпуно сигурна у оно што остварује на сцени, Тамара Ивановић осећа неку врсту мира и сасвим спокојно креира своје играчке улоге. Тада је, изјављује, најсрећнија. Надамо се да ће са таквим спокојством у будућности, која ће тек доћи, бити и успешан педагог.

(наставиће се)

Фото С. Милић

Тамара Ивановић спада у оне ретке балетске уметнице којима се могу поверити стилски различите играчке улоге, које она са истим знањем и уметничким ентузијазмом остварује.

педагога Весне Лечић, Бахрама Јулдашева, а доцније са Душком Драгичевић која, по Тамарином мишљењу, веома доприноси обликовању њених улога и даје печат њеној уметничкој личности. Ивановићева истиче и позитивни утицај који су на њен играчки развој начинили Лидија Пили-

ЕРИХ ДЕКЕР (10) / ПИШЕ МИРЈАНА ОДАВИЋ

Чаробњак луткарских сцена

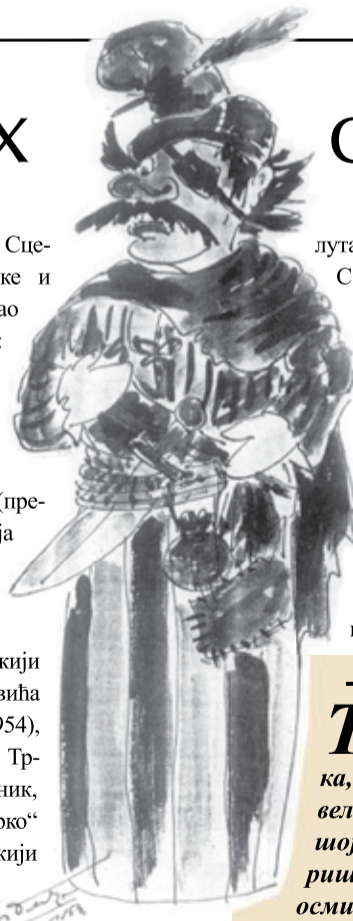

Наклоност према луткарском театру Декер је развио још у најранијем детињству, играјући се позоришта са друговима у дворишту своје куће, али на младог Ериха и његов осећај за лутке је пресудно утицало очево „Марionетско и гињол позориште“. Наиме, Декеров отац – инжењер гвоздених конструкција, радио је у извесној немачкој фирми чији

главни послови су се налазили у Африци. Доласком Хитлера на власт, који доноси закон о прекиду односа са иностранством, многи су остали без посла, па и Ерих Декер старији. И сам велики Талијин поклоник, отац Ерих, 1933–34. решава да оснује своје марионетско, а нешто касније и гињол позориште, у којем запошљава целу породицу. Он је осмишљавао и правио (углавном од дрвета) лутке и декор, мајка је шила хаљине, а деца су помагала у свему где треба. Тако је Ерих млађи не само правио лутке, него га је отац увео и да „игра“, глумећи лопове, жандаре, ђаволке... Представе су се одржавале у Уметничкој кући у Лајпцигу, све до избијања Другог светског рата.

Ово искуство из детињства Декер је несебично преносио и у представе које је радио на нашем тлу. У Дечјем позоришту „Бошко Буха“ (за Сцену лутака која је постојала кратко, од јула 1953. до септембра 1962) учествовао је у стварању се-

дам представа. Сценографију, лутке и костим потписао је за четири: „Аладинова чаробна лампа“ Р. Ђукића, у режији С. Станковића (премијера 6. маја 1954), „Књегиница на зрну грашка“ Р. Биркнера, у режији Д. Владисављевића (18. новембра 1954), „Сељаче и вук, Трубуц и разбојник, теленце Мурко“ Е. Бевка, у режији М. Срдоца, С. Стојановића и Д. Добричанина (20. јануар 1955) и „Кекец“ Ј. Вандота и В. Рабадана, у режији С. Станковића (31. април 1955). Био је творац лутака и костима за представе „Пајаци – јунаци“ М. Никичевића, у режији Р. Ђукића и сценографији Ј. Крижека (премијера 22. новембра 1953), „Вила

лутака“ Ј. Бајера, режија С. Станковић, сценографија Ј. Крижека (17. јануар 1954) и „Чаробни шешир“ Р. А. Стемла, у режији Д. Владисављевића и сценографији Ј. Крижека (4. јул 1954).

Дом културе „Западни Врачар“ је 1958. основао своју покретну луткарску сцену,

Током педесетих година овог века, Ерих Декер је дао велики допринос нашој луткарској позоришној уметности, осмисливши многе лутке, сценографије и костиме за потребе луткарских представа.

која је давала представе по београдским школама и другим домовима културе, а за коју је Декер израдио 15 лутака, са различитим карактерима.

Декерове лутке меких, облих, племенитих, изражајних линија, красиле су и представе Позоришта лутака у Новом Саду, где је средином педесетих као вајар, сценограф и костимограф креирао за представе Стеријиног „Волшебног магарца“ у режији Стевана Шалајића (лутке, декор и костим); „Хајди“ Јохане Шпири у режији Стевана Шалајића и сценографији Жарка Радића (костим и лутке); „Палчица“ А. Бруштајна, у режији Зоре Танурић (сценографија са Ивицом Мађаревићем и лутке).

За Сцену лутака Дечјег позоришта у Нишу, 1959/60. је креирао лутке за три представе у режији Александра Ђорђевића и сценографији Бориса Чершкова: „Чаробњак из Оза“ и „Мала Вила“ В. Рабадана и „Златокоса“ Ј. Кајнара. Исте сезоне ради лутке и костим за „Со је вреднија од злата“ Б. Сватона у режији Јордана Пауновића и сценографији Бориса Чершкова, са којима је четири године касније сарађивао и на представи „Срећко међу бубама“ Ј. Скупа и Ф. Венига.

(наставиће се)

ВЕЛИКА СЦЕНА

МАЈ 2015.

понедељак 20.00 ФИНАЛНИ ИЗБОР ЗА „MISS TOURISM SERBIA“ уз подршку Туристичке организације Србије 04	уторак 19.30 МНОГО ВИКЕ НИ ОКО ЧЕГА комедија Вилијама Шекспира, гостује Народно позориште Сомбор 05	среда 19.30 СЛЕПИ МИШ оперета Јохана Штрауса 06	четвртак 19.30 СЛИКА ДОРИЈАНА ГРЕЈА балет у кореографији Владимира Логунова, према роману Оскара Вајлда 07	петак 19.30 МЕЛАНХОЛИЧНИ СНОВИ ГРОФА САВЕ ВЛАДИСЛАВИЋА / ПОВОДОМ СВЕТСКОГ ДАНА ОПЕРЕ опера Светислава Божића 08	субота 19.30 МИЗАНТРОП комедија Ж.Б.П. Молијера 09	недеља 19.30 ГОСПОЋА МИНИСТАРКА комедија Бранислава Нушића 10	понедељак 19.30 СРПСКА ТРИЛОГИЈА М. и С. Никачевић / С. Милановић, по роману Стевана Јаковљевића 11	
уторак 19.30 КРЦКО ОРАШЧИЋ балет Петра Иљича Чајковског 12	среда 19.00 ДОН КАРЛОС опера Ђузепе Вердија 13	четвртак 19.30 СЛИКА ДОРИЈАНА ГРЕЈА балет у кореографији Владимира Логунова, према роману Оскара Вајлда 14	петак 20.00 ДАН НАЦИОНАЛНОГ АНСАМБЛА „КОЛО“ 15	субота 19.30 НАБУКО опера Ђузепе Вердија 16	недеља 19.30 ВЕЛИКА ДРАМА драма Синише Ковачевића 17	понедељак 19.30 КИР ЈАЊА комедија Јована Стерије Поповића 18	уторак 19.30 УСПАВАНА ЛЕПОТИЦА балет П. И. Чајковског 19	
среда 20.00 БЕЗ ПЕВАЊА, МОЛИМ концерт Оркестра Народног позоришта 20	четвртак 19.30 СВЕЧАНО ОТВАРАЊЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ Завода за спорт и медицину спорта Србије 21	петак 20.00 ГАЛЕБ драма Антона Павловича Чехова, гостује Народно позориште Лесковац 22	субота 19.30 РИГОЛЕТО опера Ђузепе Вердија 23	недеља 19.30 ПУТ У ДАМАСК драма Аугуста Стриндберга 24	понедељак 19.30 ХЕНРИ ШЕСТИ / откупљено драма Вилијама Шекспира 25	уторак 19.30 КО ТО ТАМО ПЕВА балет на музику Војислава Вокија Костића 26	среда 19.30 НАРОДНИ ПОСЛАНИК комедија Бранислава Нушића 27	четвртак 19.00 ЖИЗЕЛА / откупљено балет Адолфа Адама 28
петак 19.30 МАЈКА ХРАБРОСТ И ЊЕНА ДЕЦА драма Бартолта Брехта 29	субота 19.30 ХЕНРИ ШЕСТИ драма Вилијама Шекспира 30	недеља 12.00 КОНЦЕРТ ПОВОДОМ СВЕТСКОГ ДАНА ДЕТЕТА 31	недеља 19.30 ЧУДО У ШАРГАНУ драма Љубомира Симића 31	понедељак 19.00 КОНЦЕРТ ПОВОДОМ СВЕТСКОГ ДАНА ДЕТЕТА 01	уторак 19.30 АЛЕКСАНДАР балет у кореографији Роналда Савковића 02	четвртак 19.30 УСПАВАНА ЛЕПОТИЦА балет Петра Иљича Чајковског 04	петак 19.30 ПОСТМОДЕРНИ КАБАРЕ ДОБРОГ ВОЈНИКА ШВЕЈКА А. Лукач по мотивима Ј.Хашека, гостује Шабачко позориште 05	

СЦЕНА „РАША ПЛАОВИЋ“

недеља 20.30 ЛАЖА И ПАРАЛАЖА комедија Јована Стерије Поповића 03	понедељак 20.30 БЕЛА КАФА ПРЕМИЈЕРА комедија Александра Поповића 04	уторак 20.30 БЕЛА КАФА комедија Александра Поповића 05	четвртак 20.30 АРЧИВАЛД РАЈС драма Љубивоја Тадића, гостовање Центра за стратешке пројекте, Београд 07	петак 20.30 ВАЖНО ЈЕ ЗВАТИ СЕ ЕРНЕСТ комедија Оскара Вајлда 08	субота 20.30 ПРОГРАМ - МЛАДИ КОРЕОГРАФИ Ђорђе Макаревић ОНИ / Дејан Коларов БЕЛАВА ПЕВАЧИЦА 09	недеља 12.00 ПРЕЗЕНТАЦИЈА „ХРОНИКЕ СЕЛА“ ЗА ИЗДАЊА 2014. у организацији Културно-просветне заједнице Србије 10	недеља 20.30 ЖЕНСКИ ОРКЕСТАР комедија Јана Ануја 10	
понедељак 20.30 СТАКЛЕНА МЕНАЖЕРИЈА драма Тенесија Вилијамса 11	уторак 20.30 ОТВАРАЧ ЗА КОНЗЕРВЕ комедија Виктора Лануа, гостује Народен театар, Штип 12	среда 20.30 БЕЛА КАФА комедија Александра Поповића 13	четвртак 20.30 АРЧИВАЛД РАЈС драма Љубивоја Тадића, гостовање Центра за стратешке пројекте, Београд 14	петак 20.30 ТЕСЛА ИЛИ ПРИЛАГОЂАВАЊЕ АНЂЕЛА драма Стевана Пешића 15	субота 20.30 БИЗАРНО црна комедија Жељка Хубача 16	недеља 20.30 МОЈЕ НАГРАДЕ по роману Т.Бернхарда, ауторски пројекат М.Пелевић и С.Бештић, копродукција са Панчевом 17	понедељак 20.30 УСПАВАНКА ЗА ВУКА НИЧИЈЕГ Ксенија Поповић / Бојана Мијковић 18	
уторак 20.30 ЗЛИ ДУСИ Т.М. Ригонат, по роману Ф.М. Достојевског 19	среда 20.30 НАШИ СИНОВИ драма Јовановића Марамбоа 20	четвртак 20.30 КЊИГА ДРУГА драма Бранислава Нушића 21	петак 12.00 ДОДЕЛА ЗЛАТНЕ ЗНАЧКЕ у организацији Културно-просветне заједнице Србије 22	петак 20.30 ЖЕНСКИ ОРКЕСТАР комедија Јана Ануја 22	субота 20.30 ЗАГОНЕТНЕ ВАРИЈАЦИЈЕ драма Ерика Е. Шмита 23	недеља 20.30 СОЛУНЦИ ГОВОРЕ документарна драма Антонија Ђурића, гостујућа представа 24	уторак 20.30 ЖЕНИДБА комедија Николаја В. Гогоља 26	среда 20.30 СЕКСУАЛНЕ НЕУРОЗЕ НАШИХ РОДИТЕЉА драма Лукаса Берфуса 27
четвртак 20.30 ДАР драма Милене Ђорђевић, у извођењу Позоришне групе „УРА“ 28	петак 20.30 МАЛИ БРАЧНИ ЗЛОЧИНИ комедија Ерика Е. Шмита 29	субота 20.30 КОВАЧИ комедија Николића 30	недеља 20.30 ИГРАЈУЋИ ЖРТВУ комедија Миломира и Олега Пресњакова 31	понедељак 20.30 СЕКСУАЛНЕ НЕУРОЗЕ НАШИХ РОДИТЕЉА драма Лукаса Берфуса 01	уторак 20.30 ОГВОЖЂЕНА драма Горане Баланчевић 02	среда 11.00 ФЕСТИВАЛ ДЕЧЈЕГ ДРАМСКОГ СТВАРАЛАШТВА Предшколске установе „Дечији дани“ 03	среда 20.30 ВАЖНО ЈЕ ЗВАТИ СЕ ЕРНЕСТ комедија Оскара Вајлда 03	ХИХ ФЕСТИВАЛ КОРЕОГРАФСКИХ МИНИЈАТУРА Удружење балетских уметника Србије 04-07. јуна

ДОГАЂАЈИ У МАЈУ

- 04.05. ФИНАЛНИ ИЗБОР ЗА „MISS TOURISM SERBIA“, уз подршку Туристичке организације Србије, у 20 часова, Велика сцена
- 04.05. БЕЛА КАФА / ПРЕМИЈЕРА, комедија Александра Поповића, Сцена „Раша Плаовић“
- 05.05. МНОГО ВИКЕ НИ ОКО ЧЕГА, комедија Вилијама Шекспира, гостује Народно позориште Сомбор, Велика сцена
- 07.05. АРЧИВАЛД РАЈС, драма Љубивоја Тадића, гостовање Центра за стратешке пројекте, Београд, Сцена „Раша Плаовић“
- 08.05. МЕЛАНХОЛИЧНИ СНОВИ ГРОФА САВЕ ВЛАДИСЛАВИЋА, опера Светислава Божића, ПОВОДОМ СВЕТСКОГ ДАНА ОПЕРЕ, Велика сцена
- 10.05. ПРЕЗЕНТАЦИЈА „ХРОНИКЕ СЕЛА“ ЗА ИЗДАЊА 2014, у организацији Културно-просветне заједнице Србије, у 12 часова, Сцена „Раша Плаовић“
- 12.05. ОТВАРАЧ ЗА КОНЗЕРВЕ, комедија Виктора Лануа, гостује Народен театар, Штип, Сцена „Раша Плаовић“
- 15.05. ДАН НАЦИОНАЛНОГ АНСАМБЛА „КОЛО“, у 20 часова, Велика сцена
- 20.05. БЕЗ ПЕВАЊА, МОЛИМ, концерт Оркестра Народног позоришта, у 20 часова, Велика сцена
- 21.05. СВЕЧАНО ОТВАРАЊЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ, Завода за спорт и медицину спорта Србије, Велика сцена
- 22.05. ДОДЕЛА ЗЛАТНЕ ЗНАЧКЕ, у организацији Културно-просветне заједнице Србије у 12 часова, Сцена „Раша Плаовић“
- 22.05. ГАЛЕБ, драма Антона Павловича Чехова, гостује Народно позориште Лесковац, у 20 часова, Велика сцена
- 28.05. ДАР, драма Милене Ђорђевић, у извођењу Позоришне групе „УРА“, Сцена „Раша Плаовић“
- 31.05. КОНЦЕРТ ПОВОДОМ СВЕТСКОГ ДАНА ДЕТЕТА, у 12 часова, Велика сцена
- 01.06. КОНЦЕРТ ПОВОДОМ СВЕТСКОГ ДАНА ДЕТЕТА, у 19 часова, Велика сцена
- 03.06. ФЕСТИВАЛ ДЕЧЈЕГ ДРАМСКОГ СТВАРАЛАШТВА, Предшколске установе „Дечији дани“, у 11 часова, Сцена „Раша Плаовић“
- 04-07. јуна ХИХ ФЕСТИВАЛ КОРЕОГРАФСКИХ МИНИЈАТУРА, Удружење балетских уметника Србије, Сцена „Раша Плаовић“
- 05.06. ПОСТМОДЕРНИ КАБАРЕ ДОБРОГ ВОЈНИКА ШВЕЈКА, А.Лукач по мотивима Ј.Хашека, гостује Шабачко позориште, Велика сцена

ГОСТОВАЊА У МАЈУ

- 12.05. ДАМА С КАМЕЛИЈАМА | Панчево
- 21.05. МОЈЕ НАГРАДЕ | Студентски град
- 22.05. ЧУДО У ШАРГАНУ | Бања лука, Фестивал
- 28.05. МОЈЕ НАГРАДЕ | Панчево

Радно време благајне: сваког дана од 11 до 15 и од 17 сати до почетка представе. Недељом од 17 сати до почетка представе.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ ЗАДРЖАВА ПРАВО ИЗМЕНЕ РЕПЕРТОАРА

Телефон благајне: 2620-946
Телефон за групне посете: 2626-566

www.narodnpozoriste.rs ONLINE ПРОДАЈА УЛАЗНИЦА

Издавачка делатност Народног позоришта у Београду

За издавача Дејан Савић, в. д. управника | Главни уредник Позоришних новина Жељко Хубач | Заменик главног уредника Јелица Стевановић | Редакција: Микојан Безбрадица, Бранкица Кнежевић, Драган Стевовић | Сарадници: Милица Зајцев, Мирјана Одавић, Гордана Смуђа, Вања Косанић, Марија Кнежевић | Техничка редакција: арт директор и графички дизајнер Јован Тарбук, графички дизајнер Јелена Ратковић | Користићене фотографије архива Народног позоришта, МПУС и личних архива | Припрема и дизајн Народног позоришта у Београду | Народно позориште у Београду, Француска 3, 11000 Београд | Маркетинг 2622-180